

Фінанси підприємств туристичної галузі

Викладач: к.н.ф.с., доцент Чуєва Інна Олександрівна,
к.е.н., доцент Намлієва Наталя Василівна

Кафедра: туризму та готельно-ресторанної справи

E-mail: denizenko@ukr.net,
nnamlieva5@gmail.com

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти	Туризм бакалавр					
Статус дисципліни	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки спеціальності					
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2020-2021	Рік навчання	Тижні	12
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹	6		Лекційні заняття – 20 Практичні заняття – 20 Самостійна робота – 80	
Вид контролю	<i>Іспит</i>					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9115					
Консультації:	<i>вівторок (щотижня) – 11:30 – 12:30</i> <i>четвер (знаменник) – 11:30 – 12:30</i>					

ОПИС КУРСУ

Мета викладання навчальної дисципліни полягає в набутті студентами комплексних знань про принципи і закономірності функціонування підприємства в готельній індустрії як господарської фінансової системи, про методи планування, управління, ціноутворення, фінансування в діяльності підприємства туристичної сфери з метою підвищення його ефективності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

–розкрити соціально-економічний і адміністративно-господарський механізм процесу створення матеріально-речових благ;

–показати шляхи і засоби ефективного використання фінансових ресурсів підприємства туристичної галузі з метою забезпечення прибуткового господарювання в умовах ринкових відносин;

–сформувати і закріпити навички самостійної оцінки економічних явищ, рівня і динаміки зміни економічних показників з позиції раціоналізації господарської діяльності підприємства туристичної індустрії.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

–оцінювати можливі економічні наслідки управлінських рішень;

–моделювати бізнес-процеси, визначати потреби підприємства туристичної індустрії в ресурсах (природних, виробничих, фінансових тощо), розраховувати показники ефективності їх використання, планувати обсяг і рівень витрат виробництва;

–аналізувати взаємозв'язок між стратегіями підприємства туристичної індустрії для прийняття управлінських рішень, визначати умови беззбитковості;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

–застосовувати економічні методи, що сприяють підвищенню ефективності використання ресурсів для забезпечення розвитку туристичної індустрії.

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

- оцінювати можливі економічні наслідки управлінських рішень;
- моделювати бізнес-процеси, визначати потреби підприємства туристичної індустрії в ресурсах (природних, виробничих, фінансових тощо), розраховувати показники ефективності їх використання, планувати обсяг і рівень витрат виробництва;
- аналізувати взаємозв'язок між стратегіями підприємства туристичної індустрії для прийняття управлінських рішень, визначати умови беззбитковості;
- застосовувати економічні методи, що сприяють підвищенню ефективності використання ресурсів для забезпечення розвитку туристичної індустрії.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, навчальний посібник, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9115>

Поточні контрольні заходи

Опитування

Тестове завдання

Письмова контрольна робота

Індивідуальне письмове завдання

Робота в групі над розв'язанням практичного завдання

Робота з елементами бізнес-плану

Максимально за всі види поточних контрольних заходів студент може отримати **60 балів**.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на екзамені (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення питань: (тах 20 балів)

Захист групового творчого проєкту або індивідуального дослідницького завдання (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ) варто обрати тим, хто володіє базовими методами наукових досліджень з фінансової діяльності в туристичній індустрії та опанувати сучасні методи фінансового аналізу та ціноутворення в туризмі.

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях, написання курсових і кваліфікаційних робіт.

Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9998>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
Силабус навчальної дисципліни

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Опитування	Тиждень 1	2
	Групова робота	Тиждень 2	4
Змістовий модуль 2	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 3	4
	Опитування	Тиждень 3	2
Змістовий модуль 3	Тестове завдання	Тиждень 4,6	4
	Групова робота над проблемним завданням	Тиждень 4, 6	4
Змістовий модуль 4	Групова робота над проблемним завданням	Тиждень 7,9	4
	Опитування	Тиждень 7,9	2
Змістовий модуль 5	Тестове завдання	Тиждень 10	4
	Робота з елементами бізнес-плану	Тиждень 10	4
Змістовий модуль 6	Опитування	Тиждень 11	2
	Контрольне тестування	Тиждень 12	4
Підсумковий контроль (max 40%)			
Іспит			20
Захист індивідуального дослідницького завдання або групового проєкту			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Тиждень 1 Лекція 1	Тема 1. Сутність та завдання фінансового менеджменту підприємств туристичної галузі.		
Тиждень 1 Семінар 1	Тема 1. Сутність та завдання фінансового менеджменту підприємств туристичної галузі.	Опитування з теми.	2
Тиждень 2 Лекція 2	Тема 2. Міжнародна система фінансів.		
Тиждень 2 Семінар 2	Тема 2. Міжнародна система фінансів.	Групова робота: з'ясування сутності та завдань фінансового менеджменту на підприємстві Тестове завдання	8
Змістовий модуль 2.			
Тиждень 3 Лекція 3	Тема 3. Фінанси і статистика в туристичному бізнесі..		
Тиждень 3 Семінар 3	Тема 3. Фінанси і статистика в туристичному бізнесі..	Опитування . Індивідуальне письмове завдання Оберіть одне із запропонованих питань для самостійної роботи. Проналізуйте обрану тему за допомогою кількох джерел (3-4). Зробіть посилання на авторів та джерела інформації. Обґрунтуйте актуальність та необхідність вивчення цього питання для туристичної сфери. Оформіть у вигляді доповіді з презентацією, використовуючи програму PowerPoint. Питання: Концепція туристичної статистики як галузі науки і як сфери практики.	6
Змістовий модуль 3.			
Тиждень 4,5 Лекція 4	Тема 3. Фінанси і статистика в туристичному бізнесі..		
Тиждень 5 Семінар 4	Тема 3. Фінанси і статистика в туристичному бізнесі..	Тестове завдання Робота у групах з проблеми Оберіть одне із запропонованих питань для самостійної роботи. Проналізуйте обрану тему за допомогою кількох джерел (3-4). Зробіть посилання на авторів та джерела інформації. Обґрунтуйте актуальність та необхідність вивчення цього питання для туристичної сфери. Питання: Предмет, методи і завдання туристичної статистики. історія статистики туризму. Розвиток статистики туризму.	8
Змістовий модуль 4.			
Тиждень 6 Лекція 5	Тема 4. Формування й розподіл прибутку.		6
Тиждень 7 Семінар 5	Тема 4. Формування й розподіл прибутку.	Опитування Тестування. Групова робота над проблемним завданням	10
Тиждень 8 Лекція 6	Тема 5. Фінансове планування на підприємстві.		
Тиждень 9	Тема 5. Фінансове	Опитування	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
Силабус навчальної дисципліни

Семінар 6	планування на підприємстві.		
Змістовий модуль 5.			
Тиждень 10 Лекція 7	Тема 5. Фінансове планування на підприємстві.		
Тиждень 10 Семінар 7	Тема 5. Фінансове планування на підприємстві.	Робота з елементами бізнес-плану	4
Змістовий модуль 6.			
Тиждень 11 Лекція 7	Тема 6. Фінансова санація і запобігання банкрутству підприємств.		
Тиждень 12 Семінар 8	Тема 6. Фінансова санація і запобігання банкрутству підприємств.	Опитування Контрольне тестування	6

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Агафонова Л.Г., Агафонова О.Є. Туризм, готельний та ресторанный бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання. К.: Знання України, 2002. 358 с.
2. Козловський Є.В. Правове регулювання туристичної діяльності: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 272 с.
3. Короленко К. В., Безкоровайна Л. В., Сущенко Л. П. Організація туристичної діяльності : навчальний посібник. Київ : ТОВ «Козарі», 2011. 162 с.
4. Мальська М.П., Рутинський М.Й., Білоус С.В., Мандюк Н.Л. Економіка туризму: теорія та практика : підручник. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 554 с.
5. Онисько С. М. Фінанси підприємств : підручник. Л. : Магнолія Плюс, 2006. 366 с.
6. Оспішев В.І. Фінанси : навч. посіб. К.: Знання, 2008. 366 с.
7. Поддєрьогіна А. М. Фінанси підприємств: підручник. К.: КНЕУ, 2001. 350с.
8. Романенко О.Р. Фінанси: підручник. К.: КНЕУ, 2004. 420 с.

Додаткові:

1. Буряк Л. Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К. : КНЕУ, 2002. 84 с.
2. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Планування діяльності туристичних підприємств: навч. посібник. К.: Знання, 2005. 241 с.
3. Мальська М.П., Паньків Н.М., Ховалко А.Б. Світовий досвід розвитку туризму: підручник. К. : «Центр учбової літератури», 2017. 244 с.
4. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності : підручник. К.: Грамота, 2006. 260 с.
5. Сулим М.В., Пенцак О.С. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : підруч. для студ. вищ. навч. закл. рек. МОНУ. Львів: Новий Світ-2000, 2019. 332 с.
6. Шваб Л. І. Економіка підприємства : навч. посібн. К.: Каравела, 2005. 568 с.

Інформаційні ресурси:

1. Андренко І.Б. Аналіз діяльності підприємств туризму. 27.07.2016. Харків : ХНУМГ. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi51/0039327.p df>
2. Ватугин С., Дашкиев М. Прибыльная турфирма. Советы владельцам и управляющим. 12.12.2014. СПб.: Питер. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi44/0033833.d jvu>
3. Господарський Кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Здоров А.Б. Економіка туризму. 24.10.2015. М.: Финансы и статистика. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi46/0037341.p df>
5. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: навчальний посібник. 07.02.2012. К. : Центр учбової літератури. URL: http://culonline.com.ua/Books/Org_ta_plan_diyalnosti_tur_pid_pr_Malska2012.pdf#toolbar=0

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
Силабус навчальної дисципліни

-
6. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 31. Ст. 241. Із змінами, внесеними згідно із Законом № 222-VIII (222-19) від 02.03.2015 р., Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. ст. 158. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>.
7. World Tourism Organization. UNWTO. URL: <http://media.unwto.org/ru/annual-reports>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9114#section-2>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних і практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та ін., – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
Силабус навчальної дисципліни

персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvcds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>